

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Ordinis Minister

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Et, an Episcopi bellarum, peccare mortaliter. Sed consuetudine sententia est probabilior; quia sine status-verbis Concilii non sunt præceptiva, sed solum hortatoria. Ita Sanchez de c. minoris matr. tom. 1. lib. 7. disput. 31. num. 16. & 17. sacris ini- part. 2. tractat. 16. resolut. 20. Adverte- tione, hic, quod Episcopus non potest publi- cate edictum, ut Clerici in minoribus debeant Ordines sacros assumere sub pœna privationis habitus. Ita Sacra Congregatio teste Sellio select. cap. 19. numero 4. part. 4. tractat. 1. resolutione 10. in fine.

Quantum 40 Cum Sacerdotes ordinantur, & debeant esse plures proferunt verba consecrationis intentione super eadem hostia cum Episcopo, cunctorum tantum singulis esse monet Laymann. conclebrâ lib. 5. tractat. 2. cap. 7. numero 5. ut simul tium cum verba proferre stant, nam si alter illo- Episcopo in tum ante alios verba absoluat, ille so- ipse ordi- lus consecrabit. Et propterea ne alii natione, du verba incausum proferant, monent Do- simul ver- ctores, ut quilibet verba proferat cum ba conso- intentione conditionata, videlicet cõ- crationis secrandi, si vna cum Episcopo verba proferunt? consecrationis absoluat, minimè verò si præveniat. Ipse verò existimat, de- bere habere generalem intentionem Ecclesiæ: quia multi putant, illos verba consecrationis non formaliter, sed tantum materialiter, & recitativè proferre, in signum potestatis concessæ. part. 3. r. 4. resolut. 50. Sed in thesibus Theologi- cis defensis in Collegio Romano Societatis. lib. 8. num. 145. & 146. dicitur, ut habeant omnes intentionem consecrã- di, quia idè in Pontificali præcipitur ut omnes simul absoluat. Si autem v- nus audiret socium verba iam absoluisse, speculativè teneri sua non absolvere; turius verò esse in praxi, ut prosequatur cum intentione faciendi id, quod tunc intendit Ecclesia. part. 5. tractat. 14. resolutione 82. In quibus casibus ma- le ordinatus incurrat irregu- laritatem, vide verb. Ir- regularitas, à nu- mero 29.

Summa Diana.

O R D I N I S
Minister.

41 ¶ Ordinarius Ordinis mini- ster est solus Episcopus. Minister Ordinarius est solus Episcopus. Sed præter illum minores Ordines se- cundum multorum sententiam conferre possunt in suis Titulis Presbyteri Cardinales, ut diximus verb. Cardinales, n. 38. & ex cap. Quoniam dist. 69. Bulla 25. Julii II. nec non ex c. 14. septima Synodi Generalis, Abbates. ¶ Sed c. 2. Abbates multi censent, eorū auctoritatè quoad non subditos revocatà esse per Tridentinū sess. 23. c. 10. Vide verb. Abbas, n. 5. Titulis etiam Cardinalibus, & Abbates. Sed an subditis alienis deferentibus dimissorias & Episcopus ordinare alienum Clericum sine verò debet esse proprius, vel ordinare cum licentia proprii. Sub pœna suspensionis. Non tamè quoad Ton- suram.

42 ¶ Porro Episcopus, ut Ordines licitè conferat, debet primò esse proprius, & superior ordinandi, vel habere dimissoriam, seu licentiam proprii. ¶ Si enim ordinare alienum Clericum sine dimissoria scienter, vel cum ignorantia affectata, incurreret suspensionem à collatione Ordinum per annum ex cap. eos, de temp. ordi. in 6. & ex Tridentino sess. 14. cap. 2. Ex quo magis placet opinio Barbozæ in collect. tom. 3. lib. 1. tit. 9. cap. 2. numero 10. docentis, talem suspensio- nem incurrere etiam conferentem non subito primam tonsuram, quàm opinio Riccii add. ad inst. Lancelloti lib. 1. tit. 25. quod hic solum incurreret suspensio- nem à collatione primæ tonsuræ. suram.

Limitatur etiam sententia Tridentini secundum Reginaldum tom. 2. lib. 32. tractat. 2. cap. 4. sect. 3. numero 15. nisi alienum subbeat rati- habitationis ius rati- habitationis, ex cap. vlt. 9. quest. 2. ubi allegatur factum D. Epiphani, qui isto modo ordinavit in diocesi D. Chrysostomi, quæ opinio est probabilis, quamvis Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 20. numero 13. dicat, non posse Episcopum proprium talem ordinationem ratam habere. part. 3. tractat. 4. resolutione 191. §. Sed tunc, & part. 5. tractat. 10. resolut. 38.

43 Proprius autem Episcopus dicitur Proprius
Q 999 tur

Verò dicitur, si vera
sione ori-
ginis.

tur ordinandi primò, ratione originis, ut si hic, vel eius pater natus sit in diocesi illius, etiamsi tempore natiuitatis filij pater in aliam diocesim domiciliū transtulisset, vt declarauit Sacra Congregatio Concilij die 16. Decembris 1599. & alias, docetque Molfesius in summ. tom. 1. tractat. 2. c. 2. n. 7. contra Alzedum pr. part. 2. cap. 5. num. 44. Secundo proprius dicitur ratione domicili.

Si vero domicili, siue
beneficii.

Tertio ratione beneficii, part. 4. tractat. 2. resolutione 148. & part. 8. tractat. 2. resolutione 8. Vnde si Episcopus suo familiari, vel etiam famulo familiari: (nam in cap. 10. citat. Tridentini comprehenduntur etiam famuli familiarium, vt ait Sanchez vbi supra num. 24.) statim conferat beneficium, potest illum ordinare ante triennum: nam tunc non ordinat titulo familiaritatis, sed beneficii, ratione cuius acquirit domiciliū in eius diocesi. Ita Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 20. numero 25. contra Ledelinam tom. 2. de Sacramento Ord. cap. 5. post. 9. concl. part. 4. tractat. 4. resolut. 145.

Etiā tenentur & residentiam non requirunt.

44. Neque verò necesse est, vt beneficium requiratur residentiam, vel sit pingue, sed ordinari potest quis ab Episcopo, in cuius diocesi habet beneficium, etiamsi ibi non resideat, & non eximatur à iurisdictione primi Episcopi. Item quantumuis beneficium sit tenue: nā c. nullus, de temp. ord. loquitur simpliciter de habitibus beneficiū, non distinguēs, an sit tenue, vel pingue. Vnde Sacra Congregatio apud Barbosam de iur. Pont. lib. 1. cap. 39. num. 17. in vna lansenji die 18. Martij 1628. censuit, promotam ad Ordines cum collatione beneficii duorum scutorum annuorum gaudere privilegio fori. Ex quo sequitur, tale beneficium sufficere eatim ad suscipiendos Ordines ab Episcopo beneficii, ex quibus fori privilegium oritur; cap. verò 2. Trident. in sess. 25. non exigit beneficium ad vicium sufficiens ad hoc, vt Clericus fiat subditus Episcopo beneficii, sed absolute vt possit ordinari. Ita Barbosa vbi supra c. 33. num. 38. & alij contra Riccium part. 3. decis. 77. part. 4. tr.

8. resol. 51. & novissime in parte 6. tract. 8. resol. 24.

45. Adverte hic duo. Primum est, An id pro Zypæum lib. 1. de atar. & qual. ordin. cons. 2. cedat in Regularibus Episcopum proprium etiam quoad Regulares, non obstante Tridentino, decreto Clem. VIII. aut contraria consuetudine. Contra quod sentit Miranda tom. 1. quæst. 38. art. 2. Et reuera post decretum Clem. Prælati Regulares non audent suos subditos ordinandos mittere, nisi ad Episcopum diocesānum. Secundum est, Molfesius tom. 1. part. 2. cap. 2. num. 10. advertere, ita demum quem diverso titulo tres Episcopos proprios habere, vel duos, vt tamen omnes sacros Ordines ab vno suscipere debeat; & statim ac Subdiaconatum recepit ab vno, expirare optionem alium eligendi. Zypæus verò vbi supra id negat quia nulla lex id disponit, & alioqui per collationem subdiaconatus ab vno non desinit alius esse proprius Episcopus ordinati part. 6. tr. 7. res. 35.

46. Secundo Episcopus non potest Deinde Episcopus non ordinare extra suam diocesim absque licentia proprii Ordinarii, sub pœna suspensionis, ipsi quidem Episcopo à nare in alia Pontificalibus, ordinato verò ab Ordine exercitio, sic statuente Tridentino sine licentia Episcopi, sess. 6. cap. 5. quam suspensionem Campani extendit ad Episcopum conferentem in aliena diocesi primam tonsuram. Aut cap. in rubr. 6. cap. 1. num. 2. quod tamen Bonac. de Sacram. disput. 3. quæst. vnic. punct. 2. numero 13. & alij negant: quia tonsura non est Ordo. part. 4. tractat. 4. resol. 143. & part. 5. tractat. 10. resolutione 45. Hanc verò licentiam potest Episcopo concedere non solum Episcopus diocesānus; sed etiam Capitulum. Sede vacante, vel eius Vicarius, etiam infra annum, non quidem pro subditis Sedis vacantis, sed Episcopi ordinantis. Heoriquez lib. 10. cap. 22. n. 1. part. 5. tract. 10. resol. 46. §. Secundo.

47. Inuitatus autem Episcopus in alicuius diocesi ad ordinandos subditos aliena diocesi illius diocesis, potest ibi ordinare etiam suos. Turrianus de cons. lib. 5. disput. 46. tur ad ordi. sub. nandum.

dub. ult. part. 5. tractat. 10. resolutione 45. §.
Notandum Pro subditis autem alterius
 Episcopi cum dimissoria venientibus,
 ait Barbosa *de pot. Episc. part. 2. alleg. 4.*
num. 64. debere habere licentiam ex-
 pressam, stante Tridentino *sess. 6. cap. fin.*
 Alzedus *verò part. 2. cap. 5. num. 30.* ait
 sufficere invitationem prædictam: &
 Concilium loqui in casu, quo Episco-
 pus ordinaret in aliena diœcesi ratione
 privilegii Papalis, non quando ex licen-
 tia, vel invitatione Episcopi, aut capi-
 tuli diœcesani. *part. 4. tractat. 4. resolutione*
144. At potestatis talis Episcopus
 ordinare alicuos diœcesanos cū dimis-
 soria pro quocumque Episcopo in pro-
 pria diœcesi ordinante; Gutierrez *lib. 1.*
cap. 16. respondet negativè: sed tamen
 contrarium probabile putat, quia talis
 Episcopus dimissoria æquivaleret generali, licet li-
 mitata videatur prima fronte. *part. 3. tr. 4.*
resol. 191. Potest Episcopus exercere pon-
 tificalia, & ordines ministrare in loco
 exempto cum licentia ordinarii loci, nõ
 autem Diœcesani: in monasterio tamen
 exempto cum licentia Diœcesani. *part.*
9. tr. 8. ref. 29. §. Sed hic.

*Præterea
 Episcopus
 debet esse in
 gratia sub
 mortali.
 Sed an etiam
 in conferen-
 dis minori-
 bus? Et
 quid si sit
 interdi-
 ctus?
 Vel excom-
 munica-
 tus?*

*Præsertim
 quoad sus-
 cipientem
 ignoratèr?*

48 ¶ Tertio Episcopus ordinans
 debet esse in gratia, aliàs peccabit mor-
 taliter; & quidem in sententia Ledes-
 mæ *tom. 1. cap. 6. dub. 10.* etiam in confe-
 tendo minores Ordines: quod tamen
 negat Nugnus *in 3. p. tom. 1. quæst. 62. art. 6.*
diff. 2. concl. 3. quia ex probabili sententia
 Vasquez, Ordines minores non sunt Sa-
 cramentum *part. 3. tractat. 6. resolut. 67. §.*
Sed quæres. An ordinate possit Episcopus
 interdictus à faciendo Sacro, vide *verb.*
Interdicti, num. 14. Et quid, si sit ex-
 communicatus, vide *verb. Excommu-
 nicationis, num. 19.* Sanè qui ab Epi-
 scopo excommunicato vitando Ordines
 susciperet, incurreret suspensionem
 cap. si quis 1. *quæstion. 1.* & cap. ab ex-
 communicatis *9. quæst. 1.* etiam si id igno-
 ratet, ait Suarez *de cens. disp. 31. sect. 2. nu-
 mero 62.* nam hæc suspensio non est pœ-
 na, quæ debeat supponere necessariò
 culpam. Mihi tamen à Turriano *de cens.*
disp. at. 46. dub. 12. probabile videtur op-
 positum: quia id iura non expriment:

& certè si ignorantia sit inculpabilis,
 sententia Suarez omninò nõ probatur.
 Id quod etiam procedere puto cum eo-
 dem Turriano in eo, qui Ordines ab
 huiusmodi Episcopo reciperet per me-
 tum cadentem in virum constantem. *p. 5.*
tr. 10. ref. 39.

*Aut per
 metum?*

49 Episcopus ordinator non debet
 sub pœna excommunicationis lata sen-
 tentiæ prohibere, ne quis accedat cum
 occulto impedimento irregularitatis,
 & c. Sed potius ad cautelam omnes ab-
 solvere in generali, in quo casu si quis
 postea recordaretur se habuisse aliquã
 censuram ab illo Episcopo absoluibi-
 lem, non indigeret alia absolutione. Fil-
 lincius *tom. 1. tract. 9. cap. 5. n. 99. p. 5. tr. 13.*
resol. 6. §. Notandum, & *part. 7. tractat. 2. supra.*
resol. 37.

*Episcopus
 non debet
 præstare
 quibus ad Or-
 dines suscipi-
 endos ac-
 cedat cum
 impedimē-
 to sub cen-
 sura.*

50 Si autem Episcopus per præconem
 protestaretur, se non velle ordinare ir-
 regulares, non habentes verum titulũ,
 & c. *Logo de Sacram. disput. 81. sect. 8. num. ordinava*
119. certum esse ait, quòd si ille revera
 intentionem haberet, sic impedi-
 ti non remaneret ordinati, putat ta-
 men talem protestationem fieri ad ter-
 rorem, Episcopos enim habere irrètio-
 nem ordinandi quotquot accesserint.
 Et nihilominus usum talium protesta-
 tionum non approbat, propter multos
 scrupulos, qui inde oriri possunt, quan-
 do nimirum quis ordinaretur cum ali-
 quo impedimento ignoto, aut dubio,
 & c. & dubitaret, num Episcopus talem
 revera intentionem habuerit, & c. qui-
 bus dubiis res adeò gravis exponi non
 debet. Præsertim quia Pontificalia ap-
 ponunt formulam monendi ordinandos
 ne accedant absque ætate, licentia, & c.
 absque tali protestatione. In casu verò
 occurrente monet sic ordinatum, vt si
 potest, consulat Episcopum de inten-
 tione: secus iterum ordinetur sub con-
 ditione, ne se exponat periculo facien-
 di multos actus sacramentales invalidos.
 Sed Præpositus *in 3. part. quæst. vn. dub. 17*
num. 171. tollit hos scrupulos, quia exi-
 stimat, illam protestationem explican-
 dam esse de illis illegitimis & irregula-
 ribus, quos Episcopus tales cognoverit,

*Aut prote-
 stationem,
 quòd tales
 ordinava-
 non inten-
 tionem.*

*Sed quid si
 præstata?*

non quos ignorat, cui opinioni liberer adhæreo ref. 66. cit.

Aut Ordinem conferat in v. libet

31 **E**piscopus, qui Ordinem invalide contulisset, secundum Ochagaviam do Sacram. tractat. 2. quæst. 41. numero 6. teneatur manifestare defectum etiam cum periculo honoris & vitæ. Id quod verum existimo quoad collationem Presbyteratus, vel Episcopatus, propter damna, quæ inde imminerent: nam Ordines inferiores suppleantur per Sacerdotium, vt diximus cum Granado m. 4. & 5 part. 3. tract. 13. ref. 55.

ORDINIS EFFECTVS, & Ministerium.

Ordo omnis confert gratiam, characterem, & privilegia fori, & canonis. Sacer autem inducit obligationem officii diuini & celibatus.

32 **C**omunes omnium Ordinum effectus sunt; conferre gratiam ex opere operato, imprimere characterem, & secum trahere privilegium canonis, & fori, de quibus dictum est verb. Clericus: & v. Excommunicatio. Sacrorum item seu maiorum Ordinum proprium est, trahere secum obligationem recitandi horas canonicas, & servandi cœlibatum, & de prima dictum est verb. Hora canonica, de secunda, aut etiam insurgat quando Ordo suscipitur per vim & metum, diximus verb. Impedimenta numero 14. Item impediunt vsum artis medicinæ; non solum Chirurgiæ, quæ per cap. sententiam, ne cler. vel mon. prohibetur etiam Clericis in minoribus; sed etiam Physiçæ, quæ solis prohibetur constitutis in Sacris, aut beneficiatis absque dispensatione Pontificis, vt docet novissime Squillante de oblig. cler. part. 2. dub. 17. numero 32. tum ex cap. 2. de postul. tum quia minoribus Physiçæ nusquam reperitur interdicta. Adde, quod etiam Sacerdotes & beneficiarii possunt aliquando mixtabilibus & consanguineis gratis mederi, vt docet Novarius de priv. pers. mis. priv. 83. par. 6. tr. 7. ref. 50.

Administratio in ordinibus est

33 **M**inistrare in Ordinibus cum peccato mortali, quoad omnes Ordines est mortale, secundum Fabrum in 4. dist. 24,

quæst. 1. disputat. 1. cap. 3. numero 80. vnde & peccare mortaliter putat Acolytos, ferentes solemniter cereos in mortali. Sed ego id nego: non solum cum Cabre in 3 part. q. 64. artic. 6. disp. 1. §. 6. num. 55. quoad Ordines minores, qui vel non sunt Sacramenta, vel eorum officia in genere sacri ministerii non sunt perfecta part. 3. tr. 4. ref. 196. Sed etiam cum Villalobos tom. 1. tractat. 4. diff. 20 num. 7 & aliis, contra ipsum ibid. numer. 48. de Diacono & Subdiacono canentibus Evangelium & Epistolam: quia talis cantus non est dispensatio meritorum Christi, vt collatio Sacramenti, nec est actus adeo sanctus, vt cum tanta obligatione exerceri debeat in gratia. Id quod præcedit contra Fillucium tom. 1. tractat. 1. cap. 6. num. 87. etiam si multoties id fiat, quia multa venialia nunquam coalescunt in vnum mortale, nec ex proposito faciendi multa venialia colligitur mortalis Sacramenti contempus. Adde quod Diaconus ministrans Eucharistiam in mortali, non peccat mortaliter, & contra Navarrum cap. 27. num. 163. nec Sacerdos dicens in Choro Capitulum aut collectam in peccato mortali. part. 3. tractat. 4. ref. 195. & 196. De Ministris Sacramentorum, vide V. Sacramentum: Quando nam ex iniquo Ordinum ministerio incurratur irregularitas, vide V. Irregularitas, & n. 31.

O S C U L A.

34 **O**scula inter solutos prohibentur in sexto præcepto Decalogi, Non moechaberis, vbi prohibentur tam actus consummati in genere luxuriæ, quam inchoati, qui ad illos ordinantur. Nec in his datur paruitas materiæ, vt dictum est V. Luxuria numero 3. vbi etiam invenies, omnia oscula esse libidinosa, & mortifera. Sunt tamen omnia eiusdem speciei, vt dictum est V. Circumstantia, num. 28. An autem oscula, & tactus liciti sint sponsis de futuro, aut coniugibus cum peri-
Oscula prohibita solutis sub mortali. Eiusdem speciei. An etiam sponsis